

Vaikuttavuustutkimuksen lukutaito

Marko Merikukka
Tiedeasiantuntija

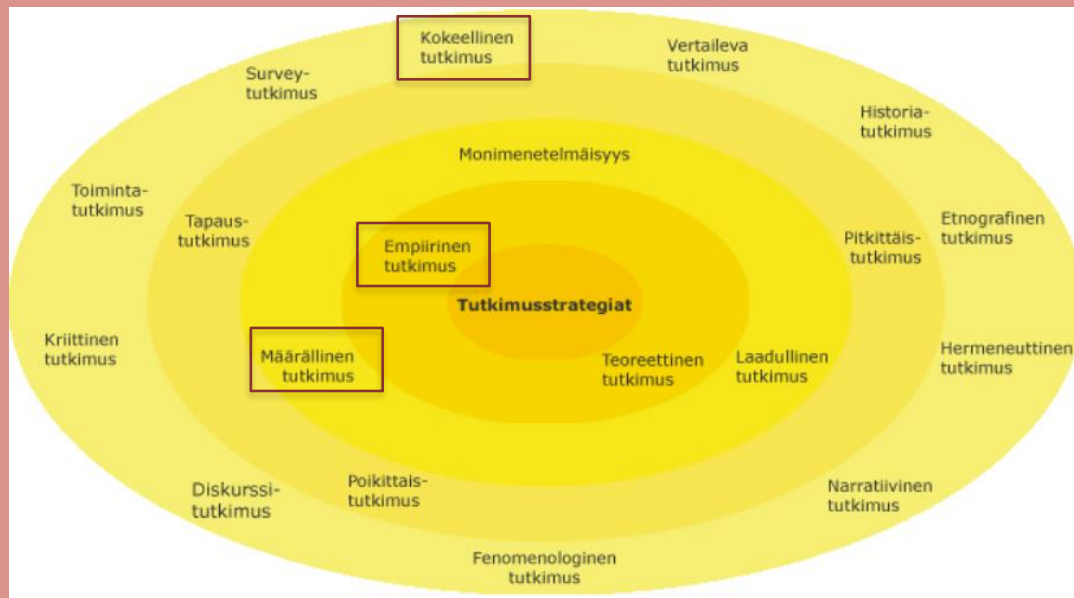
itla

Sisältö

- Vaikuttavuus
- Tutkimusasetelmat
- Tulosten tulkinta
- Laadun arviointi
- Käytännön asiat

Vaikuttavuuden viitekehys

- Tässä esityksessä vaikuttavuudesta puhutaan psykososiaalisten menetelmien näkökulmasta
- Vaikuttavuudesta puhutaan seuraavasta näkökulmasta:

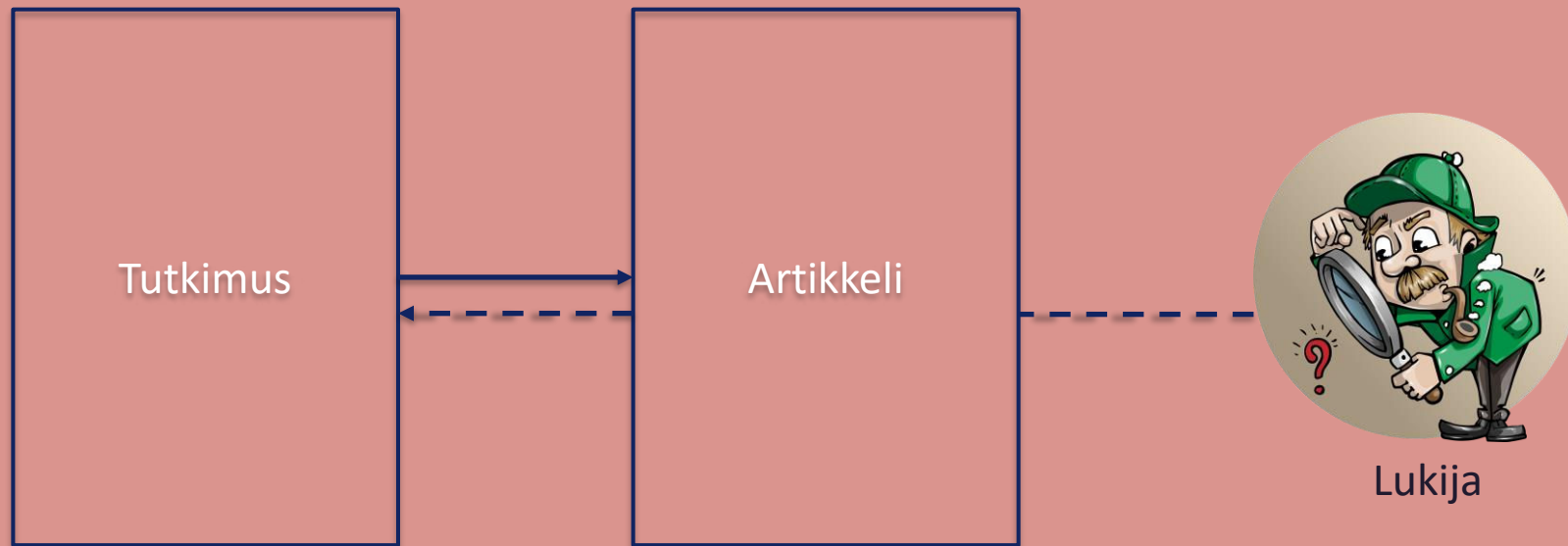
KOPPA-verkkosivusto:
Tutkimusstrategiat.
Jyväskylän yliopisto.

Vaikuttavuus

- Olennaista psykososiaalisten menetelmien vaikuttavuudessa on **tutkimusperustaisuus eli tutkimusnäyttö** siinä kohdejoukossa, jolle menetelmää annetaan (suomalaisessa kontekstissa)
- Näyttöön perustuvat menetelmät (*evidence-based intervention*):
Laadukkaissa vaikuttavuustutkimuksissa vaikuttaviksi osoitetut menetelmät
- Näyttöön perustuva toiminta (*evidence-based practise*):
Tutkimusnäyttö yhdistyy menetelmiä tarjoavien ammattilaisten kokemukseen ja ammattitaitoon sekä menetelmien saajien tarpeisiin ja toiveisiin

Vaikuttavuustutkimus ja -artikkeli

Vaikuttavuusartikkeli on
tutkimusryhmän kirjoittama
kuvaus tutkimuksesta

Vaikuttavuusartikkelin lukeminen ja tulkinta

- Artikkelin lukeminen on tutkimuksen arvioimista – ei artikkelin
- Artikkelin arvioinnin tavoitteena ei ole kirjoitus- ja merkintävirheiden etsiminen
  - Vaikuttavat luottamukseen tutkimusta kohtaan
  - Vaikuttavat viestin perille menoon
- Oleellista on pureutua artikkelin välittämän viestin ja tulosten oikeellisuuteen ja luotettavuuteen
  - Mihin tutkimus pyrkii vastaamaan?
  - Vastaako tutkimus siihen?
  - Onko tutkimuksen mahdollista edes vastata siihen?

Nopein, mutta ei suositeltavin tapa lukea vaikuttavuustutkimus

- Otsikko
  - Tutkimusasetelma kerrotaan usein jo otsikossa, esim. A randomized clinical trial
- Abstrakti
- Johdannon viimeinen kappale
  - Tyypillisesti tutkimuskysymykset ja -hypoteesit esitetään täällä
- Pohdinnan ensimmäinen kappale
  - Tyypillisesti tutkimuksen keskeiset tulokset esitetään täällä
  - Vastaavatko tulokset tutkimuskysymyksiin?
- (Kuviot ja taulukot)

HOX! Aineisto ja menetelmät -luku kertoo miten tutkimus on replikoitavissa ja miten uskottavia käytetyt menetelmät ovat

Tutkimusasetelmien hierarkia

Systemaattiset katsaukset ja meta-analyysit

Satunnaistetut vertailukokeet (RCT)

Pitkittäis- eli seurantatutkimukset

Poikittais- ja tapaus-verrokkitutkimukset

Vertaisarvioimattomat

Tapausselostukset- ja sarjat, pääkirjoitukset ja asiantuntijalausunnot

Järjestys ei ole ehdoton!

Laadukas pitkittäistutkimus voi olla parempi kuin huonosti suunniteltu tai toteutettu RCT

Kvasikokeellinen tutkimus:
Muistuttaa kokeellista tutkimusta, mutta ei kontrolloida kaikkia muuttujia

Systemaattiset katsaukset ja meta-analyysit

Systemaattinen katsaus (laadullinen osuus)

- Useamman tutkimuksen kokoaminen yhteen
- Vastaa vain täsmälliseen tutkimuskysymykseen!
- Kirjallisuuden haku ja läpikäynti

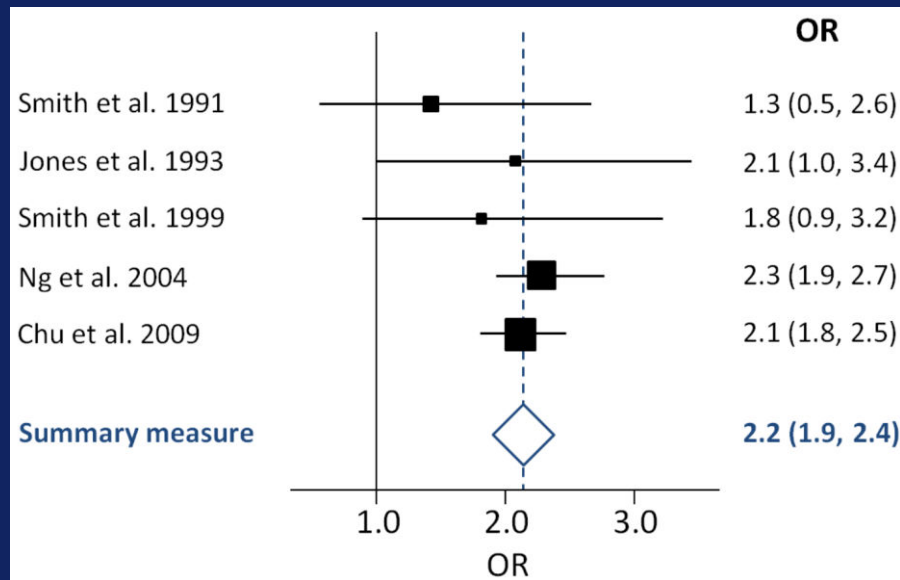
Meta-analyysi (määrällinen osuus)

- Tutkimustulosten yhdistäminen efektikokojen avulla → laajempi otos
- Jos ristiriitaista tietoa tai ei kannata tehdä uutta tutkimusta
- Vastaa vain täsmälliseen tutkimuskysymykseen!
- Heterogeenisyyden tarkastelu → Mahdollisesti alaryhmittäiset tarkastelut, jos Higgsin tunnusluku (I^2) on suurempi tai yhtä suuri kuin 50 %

-
- Lue lisää: Uusaro. (2020). Meta-analyysin tulkinnan aakkoset. *Finnanest*, 53(2), 114–117.
  - Meta-analyysin laadun arviointi: Page et al. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews.

Meta-analyysit

- Meta-analyysi on yhtä huono kuin mukaan otetut tutkimukset
  - *"Höttöö sisään, höttöö ulos"*
- Jos tutkimuskysymys on toivotunlainen, niin
  - Ovatko mukaan otetut tutkimukset laadukkaita?
  - Onko niiden tutkimusten tulokset yleistettävissä Suomeen?
  - Onko alaryhmittäiset tarkastelut tehty, jotta yleistettävyys paranisi?

Satunnaistetut vertailukokeet (*Randomized controlled trial, RCT*)

- Yleisesti hyväksytty asetelma vaikuttavuuden arvioimiseksi
- Satunnaistaminen
  - Syy–seuraus-suhteen tarkastelu
    - Ilman satunnaistamista mahdollista tarkastella yhteyksiä
- Useita erilaisia satunnaistettuja vertailukokeita:
  - **Superiority design** – Onko uusi interventio parempi kuin vanha?
  - **Equivalence design** – Onko uusi interventio yhtä hyvä kuin vanha?
  - **Non-inferiority design** – Eihän uusi interventio ei ole huonompi kuin vanha?

Lue lisää:

- Hinkka-Yli-Salomäki (2021). Vaikuttavuustutkimus: Satunnaistettu vertailukoe tulee suunnitella huolella. Kasvun tuki –aikakauslehti, 2(1), 40–45.
- Satunnaistetun vertailukokeen laadun arviointi: CONSORT 2010 Statement: Schulz KF, Altman DG, Moher D, for the CONSORT Group.

Satunnaistetut vertailukokeet

- *Efficacy vs effectiveness*

- **Vaikutus (efficacy):** Vaikuttaako interventio ihanneoloissa (tutkimusoloissa)?
- **Vaikuttavuus (effectiveness):** Vaikuttaako interventio käytännössä?
- Menetelmä voi olla vaikuttava vain ihanneoloissa, ei välttämättä käytännössä

- **Ryhmien sisäinen vs välinen muutos**

- Koe- ja vertailuryhmien välinen muutos on kiinnostavampaa kuin ryhmien sisäinen
- Erityisesti ryhmien välinen muutos ajassa on kiinnostavaa
- Ryhmien välinen muutos perustuu ryhmien sisäiseen muutokseen

Tulosten tulkinta

Tilastollinen merkitsevyys

- Luottamusvälit
- p -arvot

Käytännön merkitsevyys

- Efektikoot
- NNT-luku

”Statistical significance is the least interesting thing about the results. You should describe the results in terms of measures of magnitude – not just, does a treatment affect people, but how much does it affect them.”

– Gene V. Glass

HOXI Tilastollinen merkitsevyys on eri asia kuin käytännön (kliininen) merkitsevyys

Luottamusvälit *(Confidence interval, CI)*

- Luottamusväli antaa arvion millä välillä mitattavan suureen arvo liikkuu, esim. $OR = 1,20$, **95 %:n LV (1,09–1,32)** (tilastollisesti merkitsevä*)
- Antaa rahkeet luotettavammalle päätöksenteolle kuin pelkkä piste-estimaatti (esim. $OR = 1,2$)...
  - Jonka luottamusväli voi otoskoosta riippuen olla myös ei-tilastollisesti merkitsevä, esim. 0,9–1,3 (koska 1 sisältyy luottamusväliin)
- Otskoko vaikuttaa luottamusvälien leveyteen
  - Mitä suurempi otoskoko, sitä enemmän todistusaineistoa → kapea LV
  - Mitä pienempi otoskoko, sitä enemmän satunnaisuutta → leveä LV
- p -arvoa tärkeämpi ja informatiivisempi!

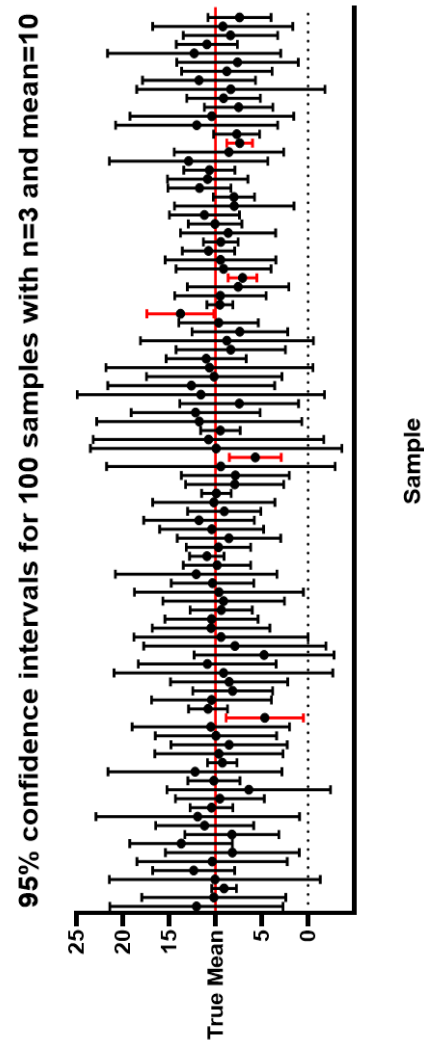
*Tilastollisesti merkitsevyyden raja-arvo vaihtelee tilastomenetelmän mukaan. OR:n osalta raja-arvo on 1. Beetan raja-arvo (regressioanalyysissä) on 0.

Tilastollinen merkitsevyys

Luottamusvälit

Esimerkki:

- 100 otosta, oikea arvo 10
- Helpompi tulkinta:
  - 95 % todennäköisyydellä oikea arvo sisältyy luottamusvälille
  - 5 % todennäköisyydellä oikea arvo on luottamusvälin ulkopuolella (punaisella merkityt)
- Haastavampi klassinen tulkinta:
  - Jos tutkimus voidaan toistaa äärettömiä kertoja, oikea arvo sisältyy luottamusvälille 95 % kerroista

p-arvo

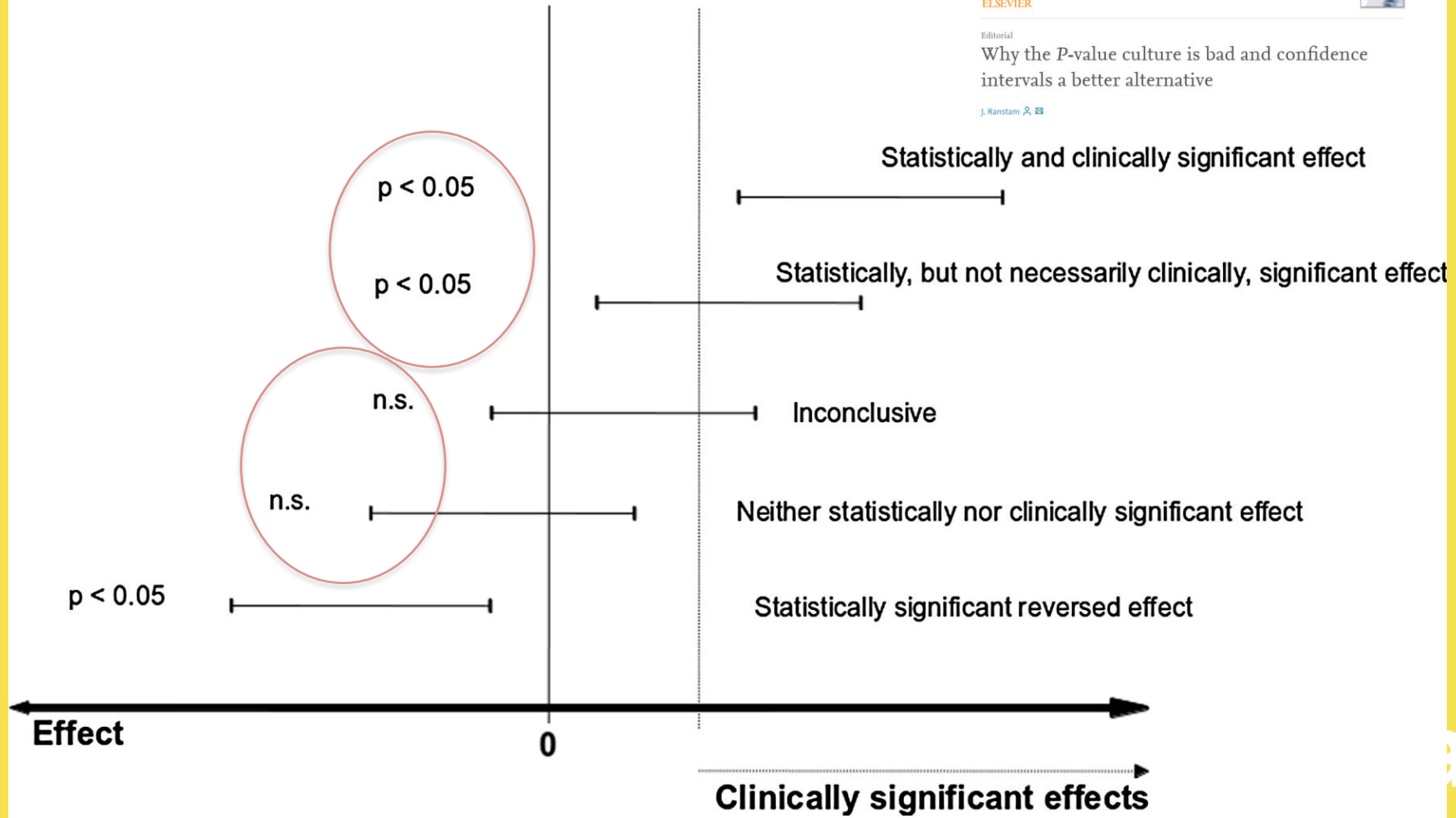
- Erehtymisriski (esim. testi antaa (väärän) tuloksen, joka on ristiriidassa todellisuuden kanssa)
- *p*-arvon tilastollisen merkitsevyyden raja-arvona on sovittu pidettävän 5 % eli 0,05
  - $p\text{-arvo} < 0,05$: aineisto tukee vastahypoteesia eli tilastollisesti merkitsevä
  - $p\text{-arvo} > 0,05$: aineisto tukee nollahypoteesia eli ei tilastollisesti merkitsevä
- Tulkinta: "Jos *p*-arvo on pienempi kuin 0,05, niin väärä päätelmä johtuu sattumasta harvemmin kuin 20 tapauksessa tilanteissa, joissa sama tutkimus toteutetaan samoissa olosuhteissa."

Editorial

Why the *P*-value culture is bad and confidence intervals a better alternative

J. Rantam

Efektikoot

- *Effect size is magnitude of the difference between groups*
- Pyrkimys kuvastaa käytännön merkitystä
  - On kuitenkin tilastollinen tunnusluku
- Esimerkkejä efektiko'oista:
  - Efektikoot jatkuville muuttujille
    - Cohenin d ja Hedgesin g (pieni 0,2; keskisuuri 0,5; suuri 0,8)
    - Glassin delta
    - Pearsonin korrelaatiokerroin
    - Osittainen etan neliö
  - Kaksiarvoisten muuttujien efektikoot
    - Vetosuhde, OR
    - Suhteellinen riski, RR
    - Riskiero, RD

Efektikoot

- Vertailtavia tutkimusten välillä, koska otoskoko ei vaikuta efektikokojen suuruuteen
  - toisin kuin luottamusvälien ja p -arvojen suuruuteen
- Efektikokoja ei aina ilmoiteta artikkeleissa
  - laskettavissa
    - esim. Lenhard & Lenhard.(2016). Computation of effect sizes. *

---

* Saatavilla: https://www.psychometrica.de/effect_size.html.

Käytännön merkitys NNT

- *Number-needed-to-treat*
- Monelleko interventiota pitää antaa, että vältetään yksi haitallinen lopputelma?

Vaikutukset olivat kooltaan suuria ($d = -0,74$, 95 % luotamusväli (LV) = (-1,52–0,00); NNT (Number-Needed-to-Treat) = 2,50 ja $d = 0,92$, 95 % LV = (0,68–1,16); NNT 2,07). Tulosten mukaan kolmen perheen saadessa menetelmää, yksi perhe hyötyy siitä.

Hox! Jos havaintoyksikkö on henkilö, NNT ei voi olla muuta kuin kokonaisluku

- Cuijpers, P. (2016). Meta-analyses in mental health research. A practical guide. Amsterdam: Vrije Universiteit.
- Laupacis A, Sackett DL, Roberts RS. (1998) An assessment of clinically useful measures of the consequences of treatment. *The New England Journal of Medicine*, 318(26), 1728–1733.

Table 4.1 Conversion of effect sizes to Numbers-needed-to-be-treated (NNT)^{a)}

Cuijpers, 2016

d	NNT	d	NNT	d	NNT	d	NNT	d	NNT	d	NNT
0.01	166.67	0.26	6.85	0.51	3.55	0.76	2.44	1.01	1.91	1.26	1.59
0.02	83.33	0.27	6.58	0.52	3.50	0.77	2.42	1.02	1.89	1.27	1.59
0.03	62.5	0.28	6.41	0.53	3.42	0.78	2.39	1.03	1.87	1.28	1.58
0.04	45.45	0.29	6.17	0.54	3.36	0.79	2.36	1.04	1.86	1.29	1.57
0.05	35.71	0.30	5.95	0.55	3.31	0.80	2.34	1.05	1.85	1.30	1.56
0.06	29.41	0.31	5.75	0.56	3.25	0.81	2.30	1.06	1.83	1.31	1.55
0.07	25.00	0.32	5.56	0.57	3.18	0.82	2.28	1.07	1.82	1.32	1.54
0.08	21.74	0.33	5.43	0.58	3.14	0.83	2.26	1.08	1.81	1.33	1.53
0.09	20.00	0.34	5.26	0.59	3.09	0.84	2.23	1.09	1.79	1.34	1.52
0.10	17.86	0.35	5.10	0.60	3.05	0.85	2.21	1.10	1.77	1.35	1.52
0.11	16.13	0.36	5.00	0.61	2.99	0.86	2.19	1.11	1.76	1.36	1.51
0.12	14.71	0.37	4.85	0.62	2.96	0.87	2.16	1.12	1.75	1.37	1.50
0.13	13.51	0.38	4.72	0.63	2.91	0.88	2.15	1.13	1.74	1.38	1.49
0.14	12.82	0.39	4.59	0.64	2.86	0.89	2.13	1.14	1.72	1.39	1.48
0.15	11.90	0.40	4.50	0.65	2.82	0.90	2.10	1.15	1.71	1.40	1.47
0.16	11.11	0.41	4.39	0.66	2.78	0.91	2.08	1.16	1.70	1.41	1.47
0.17	10.42	0.42	4.27	0.67	2.75	0.92	2.07	1.17	1.69	1.42	1.46
0.18	9.80	0.43	4.20	0.68	2.70	0.93	2.04	1.18	1.68	1.43	1.45
0.19	9.43	0.44	4.10	0.69	2.67	0.94	2.02	1.19	1.67	1.44	1.45
0.20	8.93	0.45	4.00	0.70	2.63	0.95	2.01	1.20	1.66	1.45	1.44
0.21	8.47	0.46	3.91	0.71	2.60	0.96	1.99	1.21	1.64	1.46	1.43
0.22	8.06	0.47	3.85	0.72	2.56	0.97	1.97	1.22	1.63	1.47	1.42
0.23	7.69	0.48	3.76	0.73	2.54	0.98	1.95	1.23	1.62	1.48	1.42
0.24	7.46	0.49	3.68	0.74	2.50	0.99	1.94	1.24	1.61	1.49	1.41
0.25	7.14	0.50	3.62	0.75	2.48	1.00	1.91	1.25	1.60	1.50	1.40

a) The NNTs are calculated according to the method provided by: Kraemer HC, Kupfer DJ. Size of treatment effects and their importance to clinical research and practice. *Biological Psychiatry* 2006; 59: 990-996 (Kraemer & Kupfer, 2006)

**Entä tutkimuksen laatu
ja luotettavuus?**

Vahvuudet ja heikkoudet sekä jatkotutkimus

- Mitä tutkimusryhmä on itse kirjoittanut tutkimuksen vahvuuksista, entä heikkouksista?
- Miten tulokset suhtautuvat aiempaan kirjallisuuteen?
  - Poikkeako vai tukeeko? Miksi?
- Mitä tutkimusryhmä on kirjannut jatkotutkimuksen aiheiksi?
  - Miten he näkevät, että tieto voisi olla vielä luotettavampaa?

Laadun arvioinnin ulottuvuudet

- Mittaamisen luotettavuus
- Tilastotoimenpiteiden luotettavuus
- Harhattomuus
- Toistotarkkuuden luotettavuus
- Yleistettävyyden ja sovellettavuuden

Mittaamisen luotettavuus

- Käytetyt mittarit
  - Validoidut mittarit (Lähde olemassa)
  - Mittarin validiteetti (Mittaako mitä pitää?)
  - Mittarin reliabiliteetti (Luotettavuus)
    - Cronbachin alfa (Mitä suurempi, sen parempi)
- Mittaaja
  - Mittaamisessa voi syntyä systemaattista harhaa
  - Esim. mittaaja mittaa systemaattisesti väärin (otoskoko ei taltuta kuten satunnaisvirheen)

Mittaamisen luotettavuus

- Informantit ja sokkouttaminen
  - Käytettiinkö useita informantteja luotettavuuden parantamiseksi? Oliko se mahdollista?
  - Sokkoutettiin
    - tutkittavat
    - menetelmän toteuttajat
    - mittaajat
    - analysoijat
    - raportoijat luotettavuuden parantamiseksi? Oliko se mahdollista?
  - Sokkouttamisen tärkeys sitä suurempi, mitä subjektiivisempi mittari on

Tilastoanalyysien luotettavuus

- Ovatko tilastomenetelmät aineistoon soveltuvia?
  - Riippuvuuden huomiointi?
  - Puuttuvien havaintojen huomiointi?
- Onko voimalaskelmat tehty?
  - Onko ryhmäkohtaisiin otoskokoihin päästy?
  - Otskoko vaikuttaa satunnaisen harhan suuruuteen: mitä isompi n , sitä pienempi harha

Voimalaskelmista (ja niiden puuttumisista)

Voimalaskelmat	Tulokset tilastollisesti merkitseviä	
	Ei	Kyllä
Ei tehty	Ei voida sanoa, että ryhmien välillä ei olisi eroa, koska sitä voi olla, jos voima olisi ollut riittävä → "Nollatutkimus"	Voimaa sattui olemaan tarpeeksi ja ryhmien välillä on eroa. Kävi hyvä tuuri.
Tehty (ja ryhmäkoot täyttyvät)	Voimaa on riittävästi, mutta ryhmien välillä ei ole eroa	Ryhmien välillä on eroa.

- **HOX!** Kokonaisotoksille, esim. rekisteripohjaisille syntymäkohorttiaineistoille, voimalaskelmia ei tarvitse tehdä.

Tilastoanalyysien luotettavuus

- Onko keskeyttämisanalyyseja tehty?
  - Onko keskeyttämisen syitä tarkasteltu eli poikkeavatko keskeyttäneet muista tutkittavista taustatekijöiden mukaan? Onko keskeyttäneitä yhtä paljon sekä koe- että vertailuryhmissä?
- Onko sensitiivisyysanalyyseja tehty?
  - Ylimääräisiä tarkasteluja tulosten luotettavuuden lisäämiseksi
  - Esim. analyysit puuttuvien tietojen kanssa vs ilman niitä
- Onko hoitoaieanalyysia (*intention-to-treat*) tehty?
  - Lähtöryhmien mukainen analyysi. Kaikki satunnaistetut ovat mukana tarkastelussa siitä huolimatta, mitä heille tapahtui tutkimuksen aikana

Harhattomuus

- Koeasetelma?
  - Satunnaistettu vs kvasikokeellinen vs joku muu
- Satunnaistaminen?
  - Ehkäisee valintaharhaa eli sitä miten tutkittavat valitaan koe- ja vertailuryhmiin
  - Satunnaistamisen sokkouttaminen lisää tulosten luotettavuutta
- Vertailtavuus?
  - Ovatko koe- ja vertailuryhmä samanlaisia?
    - Yleensä tiedot ensimmäisessä taulukossa (*Descriptives*-taulukko)
    - Satunnaistaminen pyrkii tähän
  - Kohdeltiinko tutkittavia muutoin samalla tavalla lukuun ottamatta menetelmää?

Toistotarkkuuden luotettavuus

- Onko menetelmälle koulutusta ja käsikirjaa?
- Onko menetelmällä laadunvarmennusmenettelytavat?
  - Ne keinot, joilla varmistetaan, että menetelmää annetaan aiotulla tavalla ja samalla tavalla kaikille

Yleistettävyyys ja sovellettavuus

- Voidaanko tulokset yleistää?
  - Esim. Saadaksemme arvion suomalaisten keskipituudesta, ei voida mitata vain naisten pituuksia
- Mukaanotto- ja poissulkukriteerit
  - Ketkä jäävät ulkopuolelle? Mihin ryhmään tulokset voidaan yleistää?
- Seuranta ja sen kattavuus
  - Miten pitkä seuranta-aika oli?
  - Oliko seurannasta pudonneet samanlaisia taustatekijöiden osalta kuin seurannassa jatkaneet?
  - **HOX!** Satunnaistamisen vaikutus päättyy, kun interventio päättyy

Rekisteröinti

- Onko tutkimus rekisteröity?
  - Esim. ClinicalTrials.gov
  - Onko tutkittu sitä mitä on luvattu? Onko julkaistu se mitä on luvattu?
  - Onko päävaste sama kuin tutkimuksessa?
- Tutkimuksen rekisteröiminen ehkäisee julkaisuharhaa
  - Lehdet julkaisevat mieluummin tilastollisesti merkitseviä tutkimuksia
  - Jos tutkimustuloksia ei julkaista, niin ainakin tiedetään rekisteröinnin perusteella, että tällainen tutkimus on tehty

Sidonnaisuudet

- Onko tutkijalla taloudellinen kytkös?
  - Tutkijat voisi hyötyä tietystä tutkimustuloksesta → yhteys artikkelin sisältöön
- Onko tutkijalla ammatillisia, akateemisia tai aatteellisia kytköksiä?
  - Ongelma katsauksissa, jotka eivät ole systemaattisia, joissa pyritään luomaan yhteenveto useammasta saman aihepiirin alkuperäisjulkaisusta
- **HOX!** Suomi on pieni maa, ja useat menetelmänkehittäjät tutkivat menetelmiään
  - Missä roolissa menetelmänkehittäjä on ollut tutkimuksessa?
  - Missä vaiheessa vaikuttavuustiedon kasaantuminen on?

Kokonaiskuva

- Millaista roolia tutkimustulokset näyttelevät kompleksisessa kokonaiskuvassa?
- Mitä hyötyä tiedosta on yksilön, perheiden, yhteiskunnan ja palvelujärjestelmän näkökulmasta?
- Pienillä vaikutuksilla voi olla kansanterveydellistä hyötyä, vaikka yksilön kannalta hyöty voisi jäädä pieneksi

Suurimmalla osalla Suomessa syntyneistä lapsista ja nuorista menee hyvin, mutta...

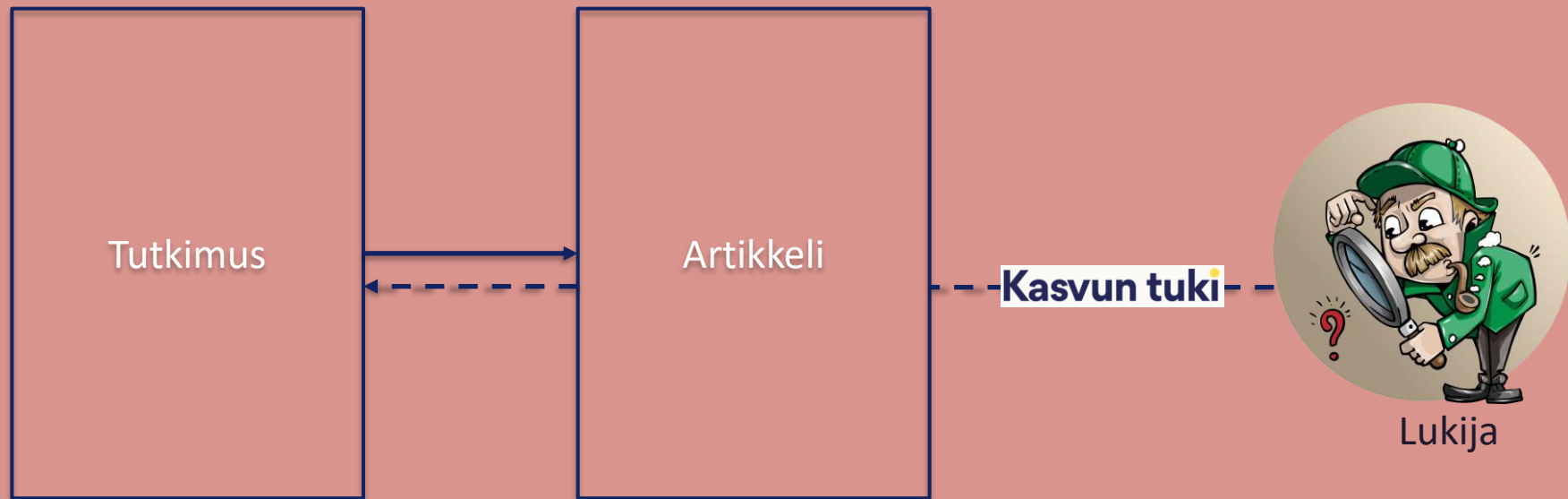
- arviolta joka seitsemäs 25-vuotias nuori aikuinen on ilman toisen asteen tutkintoa (1)
- joka neljäs kärsii jonkin asteisesta mielen-terveyden häiriöstä (2)
- nuorten työkyvyttömyyksistä mielenterveysperustaisia on jopa neljä viidestä (3)
- 16–24-vuotiaiden nuorten osalta työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä on lisääntynyt, vaikka vastaavasti työikäisten määrä on vähentynyt (3).

Merikukka. (2021). Lapsuuden elinolojen yhteydet aikuisuuden hyvinvointiin. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti, 58, 101–105.

Yleistettävyyys

- Onko tulokset yleistettävissä Suomeen?
  - *Treatment-as-usual* –vertailuryhmä Intiassa on todennäköisesti erilainen kuin Suomessa
  - kulttuurillinen adaptaatio
  - Vertailukelpoisuus ja konteksti mietittävä (esim. palvelujärjestelmän erilaisuus)
  - *Treatment-as-usual on usein jo paljon enemmän kuin ei mitään*

Vaikuttavuustutkimus ja -artikkeli

marko.merikukka@itla.fi

@MarkoMerikukka

@Kasvuntuki

@ItlaSaatio

itla